

Дзітмарышча і Мастацтва

Год выдання 37-ы
№ 103 (2269)
31 снежня 1968 г.
АУТОРАК
Цэна 4 кап.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СІОУЗА ПІСЬМЕННІКАУ БССР

ЦЭНТРАЛЬНАМУ КАМІТЭТУ КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ БЕЛАРУСІ, ПРЭЗІДЫУМУ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БЕЛАРУСКАЙ САВЕЦКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭСПУБЛІКІ, САВЕТУ МІНІСТРАЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР

Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Саветаў Саюза, Прэзідыум Вярхоўнага Савета Саюза ССР і Савет Міністраў ССР горада вітаюць і віншуюць рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыю, усіх працоўных Беларусі і іх авангард—баявы атрады камуністаў са знамянальным юбілеем—пяцідзесяцігоддзю ўтварэння Беларускай Сацыялістычнай Рэспублікі і Камуністычнай партыі Беларусі.

Беларускі народ праішоў слаўны шлях гістарычных здзяйсненняў. Пад кіраўніцтвам левіцкай партыі ў адзіным страі з рэвалюцыйнымі класамі пралетарыату і селянства працоўныя Беларусі актыўна змагалі супраць панарваў, памешчыкаў і капіталістаў, за ўсталяванне Саветскай улады, за перамогу сацыялізму. Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі вызваліла беларускі народ ад сацыяльнага і нацыянальнага прыгнёту, адкрыла яму шырокую дарогу да сацыялістычнай дзяржавы, росквіт матэрыяльна і духоўнага жыцця. На чале партыйнай арганізацыі рэспублікі працоўныя Беларусі ўпісалі шмат яркіх старонак у гісторыю стварэння і ўмацавання Саюза Саветскай Сацыялістычнай Рэспублікі, у будаўніцтва сацыялістычнай індустрыі і калектываў сельскай гаспадаркі, у ажыццяўленне культурнай рэвалюцыі.

У гады Вялікай Айчыннай вайны з вельзарнай сілай праліліся вернасць беларускага народа ідэалам камунізму, палітычным патрыятам і інтэлігенцыі, вялікая воля да перамогі. Соты тысяч сыноў і дачок Беларусі храбра змагаліся ў рэдах Савецкай Арміі. З беспрывадым мужнасцю і адвагай змагаліся супраць гітлераўскай акупацыі народныя іскіцы—партызаны і падпольшчыкі. Вялікае навастанне Беларусі найбольшым урон. Гітлераўскія акупанты разбурылі прамысловасць, сельскую гаспадарку, разграбілі культуру каштоўнасці. Працоўныя Беларусі, аб'яднаўшыся на брыцкую дапамогу і падтрымку усіх саюзных рэспублік, усю саветскага народа, за кароткі тэрмін узялі з руін і пепелу гарады і вёскі, пабудавалі новыя заводы і фабрыкі, адрадылі калгасы і саўгасы.

Беларусь у штурм—гэта край беднасці і галечы, мі-

зэрных сялянскіх палосак, непраходных балот. Воля і праца рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыі Саветскай Беларусі стала рэспублікай з пастаянна растучай эканомікай, перадавай навукай, культурай і ўносіць дастойны ўклад ва ўмацаванне магутнасці нашай Радзімы. У рэспубліцы створана сучасная аўтамабільная індустрыя, узніклі новыя галіны прамысловасці—аўтамабільная, трактарная, радыёэлектронная, дакладнага інструментавання, хімічная, нафтапрадукцыйная і нафтаперапрацоўчая. Значныя поспехі дасягнуты ў сельскай гаспадарцы, якая стала высокапрадукцыйнай сацыялістычнай вытворчасцю. З кожным годам расце матэрыяльнае дабрабыт працоўных.

Дасягненні брацкай Беларусі шчыра радуюць усіх саветскіх людзей. Яны непарузна звязаны з дзейнасцю Камуністычнай партыі рэспублікі. Верная марксізму-ленінізму, Кампартыя Беларусі пастаянна выхоўвае працоўных на рэвалюцыйных, баявых і працоўных традыцыях, развівае пачуццёвае патрыятызму і пралетарскага інтэлігенцыялізму, непарушнай брацкай дружбы народаў СССР.

Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Саветаў Саюза, Прэзідыум Вярхоўнага Савета Саюза ССР і Савет Міністраў ССР сардэчна віншуюць беларускі народ з высокай урадавай узнагародай—ордэнам Кастрычніцкай Рэвалюцыі і выказваюць упэўненасць, што рабочыя, калгаснікі, інтэлігенцыя рэспублікі пад кіраўніцтвам Кампартыі Беларусі будзе і надалей самааддана працаваць над ажыццяўленнем велькіх планаў камуністычнага будаўніцтва, намечаных Праграмай партыі і XXIII з'ездам КПСС, новымі поспехамі асабіліваюць стагоддзе з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна.

Няхай жыццё Беларускай Саветскай Сацыялістычнай Рэспублікі і яе народ, які будзе камунізм!

Няхай жыццё Камуністычнай партыі Беларусі—баявы атрад КПСС!

Няхай жыццё левіцкай Камуністычнай партыі Саветаў Саюза—арганізатар і натхніцель будаўніцтва камунізму ў нашай краіне!

Мінск, Цэнтральная плошча. 29 снежня 1968 г. Фота М. МІНРОВІЧА.

Р ЭСПУБЛІКА СВЯТКУЕ СВАЁ ПЯЦІДЗЕСЯЦІГОДДЗЕ

Хвалючае свята прышло ў гарады і вёскі Саветскай Беларусі. Урачыста і радасна адзначаюць 50-годдзе БССР і КПВ працоўных рэспублікі.

У святочным убранні гарады і вёскі Беларусі. Здаецца, ніколі яшчэ не была ў такім убранні сталіца рэспублікі—старажытны і вечно малады Мінск.

Асабліва па-святочнаму ўпрыгожан Палац спорту. Над ім горда развіваюцца дзяржаўныя флага БССР і СССР. Сёды, 28 снежня, на ўрачыстае пасяджэнне, прысвечанае 50-годдзю БССР і Кампартыі Беларусі, сабраліся члены і кандыдаты ў члены ЦК КПВ, члены Рэвізійнай камісіі КПВ, дэлегаты Вярхоўнага Савета БССР, прадстаўнікі партыйных, саветскіх і грамадскіх арганізацый, працоўных горада Мінска і ваіны Саветскай Арміі.

На ўрачыстасці прыбылі дэлегаты ўсіх брацкіх саюзных рэспублік, слаўнай сталіцы нашай Радзімы—Масквы, каліся інтэлігенцыя і рабочыя ўрада-герояў Ленінграда, гарадоў-герояў Волгарада, Кіева, Адэсы і Севастопаля.

Ад імя працоўных горада Мінска з гарачай падзякай у адрас ЦК КПСС, Прэзідыума Вярхоўнага Савета і Савета Міністраў ССР выступіў сакратар ЦК КПВ Леніна Ільіча Брэжнева, які адзначыў, што высокая ўзнагарода натхніць мінчан на яшчэ больш самааддана працу на карысць нашай вялікай Радзімы.

Завялікім уздымам удазелілі ўрачыстата пасяджэння прынялі прывітаньне лідэры Цэнтральнаму Камітэту Камуністычнай партыі Саветаў Саюза, Прэзідыуму Вярхоўнага Савета ССР.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ КПСС ПРЭЗІДЫУМ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА СІОУЗА ССР САВЕТ МІНІСТРАЎ ССР

ЦЭНТРАЛЬНАМУ КАМІТЭТУ КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ САВЕЦКАГА САЮЗА, ПРЭЗІДЫУМУ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА САЮЗА САВЕЦКІХ САЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ РЭСПУБЛІК, САВЕТУ МІНІСТРАЎ САЮЗА ССР

У радасныя дні слаўнага 50-годдзя БССР і Кампартыі Беларусі мы, удзельнікі ўрачыстата пасяджэння Цэнтральнага Камітэту КПВ і Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, ад імя камуністаў, усю беларускага народа шлём сардэчныя словы прывітання, глыбокай удзячнасці і адданасці левіцкаму Цэнтральнаму Камітэту КПСС, Прэзідыуму Вярхоўнага Савета і Савету Міністраў ССР.

Пад сцягам Леніна, ад кіраўніцтва Камуністычнай партыі Беларусі народ ішоў з працоўнымі ўсёй краіны ішоў на штурм старога свету змагаўся за Саветскую ўладу, ажыццяўляў карнавыя рэвалюцыйныя пераўтварэнні, набыў дзяржаўнасць, стаў паўнаўдзельным гаспадаром свайго лёсу.

Беларусь за гады Саветскай улады воляй партыі большавікоў, рукамі, розумам і творчай энергіяй вызваленага народа ўзялася ад адстацы да вышніх грамадска-палітычных, эканамічных і духоўнага прайграў.

У гісторыю барацьбы за сацыялізм рабочыя, сяляне, інтэлігенцыя рэспублікі ўпісалі яскравыя старонкі, напоўненыя пафасам барацьбы і стварэння, рэвалюцыйнага агітыву і творчасці. Ніколі не згадзе слава герояў першых пяцігодкаў, ударніку працоўнага і калгаснага будаўніцтва, байцоў культуры і працы, усіх, хто, не паховаючыся цяжкасцямі і вялікім выпрабаванню, будаваў новае жыццё, умацоўваў эканамічную і агаронную магутнасць нашай Радзімы.

Працоўныя Беларусі, зыхаваныя Камуністычнай партыяй і духу вернасці ідэям Кастрычніка, палітычна саветскага патрыятызму, у час смяротнай небесіцы, якая навісла над нашай Айчынай, самааддана сталі на яе абарону.

Соты тысяч сыноў беларускага народа змагаліся на франтах Вялікай Айчыннай вайны. Польшы ўсенароднай партызанскай барацьбы тры пільн гудала на беларуска зямлі, спалываючы ў гневе народным гітлераўскім вандалам.

Дзякуючы непахіснай волі да перамогі, мужнасці і стойкасці ўсіх саветскіх народаў, у выніку сакуральных удараў гераічнай Саветскай Арміі вораг быў выгнан з тэрыторый нашай краіны і канчаткова разгромлен у яго фашысцкім лагале.

Незлічоныя былі ахвары, глыбокія раны, нанесеныя рэспубліцы намяна-фашысцкімі акупантамі. Нягледзячы на гэта, працоўныя Беларусі за кароткі тэрмін узялі з пепелу ішчэў гарады і вёскі, не толькі аднавілі народную гаспадарку, але і пайшлі ішчэў наперад па шляху развіцця свайёй эканомікі, навуцы і культуры. Выдатны дасягненні нашага народа—гэта вынік яго працоўнага гераізму, пастаяннай увагі да рэспублікі Камуністычнай партыі і Саветскага ўрада, неадной дапамогі працоўных усіх брацкіх рэспублік.

І сёння, у дзень слаўнага юбілею, ад імя камуністаў, рабочых і калгаснікаў, інтэлігенцыі Беларусі, поўныя сардэчнай удзячнасці, мы гаворым: дзякуючы табе, партыя, за ўвагу і клопаты, дзякуючы вам, навіды-браты, табе, вялікі рускі народ, за дапамогу бескарыснаму і шчодраму, за дружбу сяўту і чыстую, за нераз'яўнае яднанне ў барацьбе і радасці сумесных перамог!

Сёння Беларусь—гэта край перадавой індустрыі і высокапрадукцыйнага сельскай гаспадаркі.

Сёння Беларусь—гэта рэспубліка з шырокай сеткай школ, вуз і тэхнікумаў, навуковых устаноў, бібліятэк і палацаў культуры; гэта рэспубліка, народ якой раскрыў усё сваё здольнасці і таленты, жыць багатым духоўным жыццём. Камуністычная партыя і Саветскі ўрад высока ацанілі заслугі беларускага народа ў барацьбе за станаўленне і ўмацаванне Саветскай улады, у абароне роднай Айчыны, у будаўніцтве сацыялізму і камунізму.

Сёння на сцягу Беларусі побач з думамі ордэнаў Леніна зазяла новая высокая ўзнагарода Радзімы—ордэн Кастрычніцкай Рэвалюцыі. Высокая ацэнка ратных і працоўных подвігаў беларускага народа, выказаная ў прывітанні ЦК КПСС, Прэзідыума Вярхоўнага Савета і Савета Міністраў ССР у сувязі з юбілеем рэспублікі і Кампартыі Беларусі, уручэнне новай узнагароды выклікаюць у кожнага з нас пачуццё вельзарнай радасці і натхнення.

Ад імя рабочага класа, калгаснага сялянства, інтэлігенцыі, усіх працоўных Беларусі мы гора і сардэчна дзякуем Цэнтральнаму Камітэту КПСС, Прэзідыуму Вярхоўнага Савета ССР і Савету Міністраў ССР за такое высокае прызнанне поспехаў і заслуг працоўных рэспублікі і запэўніваем нашу родную партыю, наш Саветскі ўрад, што беларускі народ адкажа на клопаты партыі новымі перамогамі ў працы на славу нашай любімай Радзімы.

Складана міжнародная абстаноўка, падпоя і правакацыі імперыялізму патрабуюць ад усіх нас высокай палітычнай пільнасці. Беларускі народ, гора і аднадушна адарочы знешняму палітыку КПСС і Саветскага ўрада, яшчэ цясней згуртуе сваё рады вакол роднай Камуністычнай партыі, будзе і ў далейшым умацоўваць адзінства і дружбу саветскіх народаў, нястомна працаваць у імя далейшага ўмацавання эканамічнай і абароннай магутнасці Саюза ССР.

Юбілей рэспублікі і Кампартыі Беларусі наш народ адзначае ў першы, калі саветскі людзі і ўсё праргасіўнае чалавечтва рыхтуюцца да сусветна сустрэчы 100-годдзе з дня нараджэння нашага праваддара і настаўніка У. І. Леніна. З імям Леніна саветскі народ праішоў вялікі, але слаўны шлях, атрымаў сусветна-гістарычны перамогі. З імям Леніна працоўныя Беларусі разам з усімі народамі Саветскага Саюза пойдуць наперад да поўнай перамогі камунізму.

Няхай шчыра, мацней і славіцца ў вяках Саюз Саветскіх Сацыялістычных Рэспублік—алора міру, свеча свабоды, увавасяленне запаветнай мары чалавечтвы!

Няхай жыццё Камуністычнай партыі Саветскага Саюза, партыя вялікага Леніна—натхніцель і арганізатар усіх нашых перамог!

Прынята на ўрачыстым пасяджэнні ЦК КП Беларусі і Вярхоўнага Савета БССР, прысвечаным 50-годдзю Беларускай ССР і Кампартыі Беларусі.
28 снежня 1968 года.

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КАМІТЭЦЕ КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ БЕЛАРУСІ І САВЕЦЕ МІНІСТРАЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР АБ ПРЫСУДЖЭННІ ДЗЯРЖАЎНЫХ ПРЭМІЙ БССР

Цэнтральны Камітэт КП Беларусі і Савет Міністраў Беларускай ССР, разгледзеўшы прапановы камісіі па Дзяржаўным прэміях БССР лютанаву:

У ГАЛІНЕ ЛІГАТУРЫ
Імя Які Купаль—Пысіну Аляксее Васільевічу—за зборнік вершаў і пэм «На дзёнах»;
Імя Якуба Коласа—Лынькову Міхайлу Ціханавічу—за раман «Векі помняць дні»;

У ГАЛІНЕ ЖУРНАЛІСТЫКІ
Імя П. М. Лепяшынскага—Найкаву Івану Рыгоравічу—за дакументальную аповесць «Тэарам да небаспеку»;

У ГАЛІНЕ МУЗЫКІ
Ціцюкаму Яўгену Карлавічу—за оперу «Алеся»;

У ГАЛІНЕ ТЭАТРАЛЬНАГА МАСТАЦТВА І КІНЕМАТАГРАФІІ
Казіміроўскаму Саламону Савельевічу, рэжысёру-пастаноўшчыку, Нікалаеву Яўгену Дамітравічу, мастаку, Шмакаву Федору Іванавічу, выканаўцу ролі У. І. Леніна, — за спектакль «Шостае ліпеня» ў Беларускай дзяржаўнай драматычнай тэатры імя Я. Коласа; Вейняровічу Іосіфу Навумавічу, рэжысёру, Валюціну Анатолю Сцяпанавічу, аўтару сцэнарыя, — за хранікальна-дакументальны фільм «Генерал Пучыч»;

У ГАЛІНЕ АРХІТЭКТУРЫ
Баданаву Генадзію Пятровічу, Баршчу Міхайлу Іосіфавічу, Батюскаму Сяргею Барысавічу, Воінаву Аляксандру Пятровічу, Каралю Уладзіміру Адамавічу, Мусіскаму Сяргею Сцяпанавічу, Паруснікаву Міхайлу Паўлавічу, Сысоеву Георгію Васільевічу, Трахтэнбергу Навуму Яўфымавічу, Шпільману Нуге-Аўрум Эльвічу — за архітэктурны ансамбль цэнтральнай магістралі г. Мінска—Ленінскага праспекта.

А. В. Пысін, М. Ц. Лыньков, І. Р. Новікаў, Я. К. Ціцюкі, С. С. Казіміроўскі, Я. Д. Нікалаев, Ф. І. Шмакаў, І. Н. Вейняровіч, А. С. Вялюгін, Г. П. Баданав, М. І. Баршч, С. Б. Батюскі, А. П. Воінаў, У. А. Кароль, С. С. Мусіскі, Паруснікаў, М. П. Паруснікаў, Г. В. Сысоеў, Н. Я. Трахтэнберг, Шпільман.

ГАНАРОВЫЯ ЗВАННІ—РАБОТНІКАМ ДРУКУ, ВЫДАВЕЦТВАЎ, РАДЫЁ І ТЭЛЕБАЧАННЯ

За шматгадовую работу і заслугі ў галіне саветскага друку, кнігаздавецкай справы, радыё і тэлебачання і ў сувязі з 50-годдзем Беларускай ССР і Камуністычнай партыі Беларусі Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР групе работнікаў друку, выдавецтваў, радыё і тэлебачання рэспублікі прысвоены ганаровыя званні.

Званне заслужанага дзеяча мастацтваў Беларускай ССР прысвоена Гудіеву Мікалаю Цімафеевічу, загадчыку рэдакцыі мастацка-графічнага афармлення літаратуры выдавецтва «Беларусь».

Званне заслужанага артыста Беларускай ССР прысвоена Смірнову Юрыю Васільевічу, салісту канцэртна-эстраднага аркестра Беларускага радыё і тэлебачання; Эйдэману (Кургану) Ільі Лёвочічу, галоўнаму рэжысёру дыктарскай групы Беларускага радыё.

У ліку тых, каму прысвоена званне заслужанага дзеяча культуры Беларускай ССР—Баданавы Лёвобу Яўфымавічу, дыктар Беларускага радыё; Данілевічу Васілю Аляксандравічу, дыктар студыі Беларускага тэлебачання; Журавлёву Дамітрыю Мікалаевічу, галоўны рэдактар музычнага вяснячання Беларускага радыё.

ВІНШУЕМ 3 УЗНАГАРОДАМ!

За заслугі ў развіцці беларускай саветскай тэатральнага мастацтва і ў сувязі з пяцідзесяцігоддзем з дня нараджэння Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР аб прысваенні артыста Беларускай ССР, атрыса Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Коласа Каналюва Зінаіда Ігнатаўна ўзнагароджана ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

ДАКЛАД ТАВАРЫША П. М. МАШЭРАВА

ДАРОГАЙ КАСТРЫЧНІКА, ДАРОГАЙ БАРАЦЬБЫ І ЗДЗЯЙСНЕННЯЎ

Таварышы!
Залатымі дзірамі ў слаўны летапіс навуке ўпісаны раты і працоўны подзвігі нашага народа, пафас рэвалюцыйнай творчасці будаўніцтва новага свету і гераізм яго мужных барацьбаў. Радаваўся ланіскай партыяй, пад яе кіраўніцтвам, ісам з вялікім рускім народам і іншымі народамі нашай радзімы камуністы, усе працоўныя Савецкай Беларусі будаваў і будуюць новае жыццё, абаранялі і ахоўваюць цяперашні заваяваны. У самі брашчы народаў беларусы пазналі радасць перамог, набылі мудрасць рэвалюцыйнага вопыту. У гады мірнай працы, у час суровых ваенных выпрабаванняў беларускі народ назямна дэманстраваў сваю рэвалюцыйную свядомасць і самаадданасць, пралетарскі інтэрнацыяналізм, бязмежную адданасць сацыялістычнай Радзіме, ідэалам камунізму.

На ўсіх станах барацьбы і будаўніцтва вядучай рэвалюцыйнай сілы, авангардам працоўных выступіў наш слаўны рабочы клас Пастаяннай крывіцы сілы і бяздольнасці рабочага класа ў барацьбе супраць парызму і капіталу былі ўсе пераможныя марксіска-ленінскае тэорыя, мудрае кіраўніцтва ланіскай партыі камуністаў. Рабочыя Беларусі ў адзіным страі з пралетарыятам Расіі выступалі ў гарацкіх класавых барацьбах 1905 года, у перыяд перадавалага рэвалюцыйнага ўздыму, у лютым 1917 года. Яны рашуча падтрымалі курс партыі на сацыялістычную рэвалюцыю. У дні кастрычніцкіх баяў рабочыя, працоўныя сялянства, салдаты Заходняга фронту пад кіраўніцтвам большавіцкіх арганізацый забеспечылі перамогу Савецкай улады на тэрыторыі Беларусі адзасова з перамогай яе ў іншых важнейшых раёнах краіны.

Народная, рэвалюцыйная сутнасць кастрычніцкага пераворту, новых сацыялістычных парадкаў была наглядна раскрыта ўжо ў першых мерапрыемствах Савецкай улады: пралетарыят стаў гаспадаром заводаў і фабрык, працоўныя сялянства атрымалі зямлю. Упершыню ў гісторыі ўсе прыродныя багачы і асноўныя сродкі вытворчасці сталі здабыткам працоўных.

Знамяналыя вайой у гісторыі нашага народа з'явілася VI Паўночна-Заходняя канферэнцыя РКП(б), якая адбылася 30—31 снежня 1918 года. Канферэнцыя абвясціла сябе I з'ездам Кампартыі Беларусі, які, выражаючы волю беларускага народа, прыняў рашэнне аб утварэнні Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. 1 студзеня 1919 года быў абнародваны Маніфест Часовага рабоча-сялянскага ўрада Беларусі, які абвясціў аб стварэнні БССР. Праз месяц першы ўсебеларускі з'езд Саветаў рабочых, сялянскіх і чырвоноармейскіх дэпутатаў заканадаўча замацаваў утварэнне суверэннай Беларускай савецкай сацыялістычнай дзяржавы, прыняў першы Канстытуцыю БССР і «Дэкларацыю аб устанавленні федэратыўнай сувязі з брашчы Рэспублікі».

Ля вытокаў Беларускай дзяржаўнасці стаў Уладзімір Ільіч Ленін. Па яго закланні, пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта партыі большавікі Беларусі праводзілі ўсю практычную работу, звязаную з утварэннем БССР і КПБ. Ленін накіраваў дзейнасць Кампартыі і ўрада маладой рэспублікі на барацьбу за ўсталяванне дыктатуры пралетарыяту, па-башчюўску клапаціўся аб патрэбах беларускага народа, аб усебаковым развіцці эканомікі і культуры Савецкай Беларусі.

Станаўленне Савецкай улады на беларускай зямлі прайшло ў жорсткай барацьбе з цёмнымі сіламі старога свету. У гады грамадзянскай вайны тэрыторыя рэспублікі была арэяй многіх бітваў супраць белгвардзейцаў, каўбярэўскіх акупантаў і легіянераў буржуазна-памешчыцкай Польшчы. Сотні тысяч беларусаў змагаліся ў радах Чырвонай Арміі, у партызанскіх атрадах супраць інтэрвентаў і контррэвалюцыйных палкоўнаў. У гэтай жорсткай барацьбе яны паказалі ўзоры мужнасці і гераізму, найвялікшай адданасці рэвалюцыі, маладой Краіне Савецкай.

У разгоне інутранай контррэвалюцыі і замежных інтэрвентаў важнейшую ролю адыграў ваенна-палітычны саюз савецкіх народаў. Партыя стварыла адзіны інтэрнацыянальны фронт абароны пралетарскай рэвалюцыі, карных інтэрсаў працоўных Улія гатага ў лютым 1919 года Савецкай Беларусі і Літвы абвясціў у адзіную Літвіска-Беларускую Савецкую Сацыялістычную Рэспубліку. Яна прайнавала ядроўга, але гольгістарычны факт вельмі характэрны як адно з праўдзіннаў апраўдзі інтэрнацыянальнай прыроды сацыялістычнага ладу які тады нараджаўся, сумесных намаганнаў працоўных у барацьбе за Савецкую Уладу.

Пройдуць стагоддзі, але ў памяці народнай ніколі не сатруцца легендарна гады сакрушальнага штурму старога свету, незабытыя падзеі самай вялікай у гісторыі чалавечай рэвалюцыі, гад народнага перамогі ў свеце рабоча-сялянскай дзяржавы. Наша і наступныя пакаленні заўсёды будуча аддаваць дзякуючы любові і павагі стойкім рэвалюцыянерам, вяртанам ланіскай гвардыі большавічой, усім, хто пад кіраўніцтвам Уладзіміра Ільіча Леніна, партыі камуністаў штурмаваў інтынародны лад самадзяржаў і капіталізму, бясстрашна змагаўся за справу рабочага класа. (Апладысменты).

Гонар і слава саітатам рэвалюцыі! Сардэчнае прывітанне і мілі паклон ван за беларускага народа! (Апладысменты).
На долю тых, хто здзяйсняў рэвалюцыю і абараняў яе заваяванні, выпала сувесна-гістарычная місія — першымі арганізаваць на руінах старога грамадства дзяржаву дыктатуры пралетарыяту, пабудаваць сацыялістычную эканоміку, забяспечыць перамогу новых грамадскіх адносін. Камуністы, рабочы клас, працоўныя сяляне, нашы бацькі і дзяды аказаліся вартыя і гэтай місіі вялікага рэвалюцыйнага абнаўлення.

У Беларусі, спусташанай войнамі, будаўніцтва новага жыцця была звязана з вялізарнымі цяжкасцямі. Амаль паловіну яе тэрыторыі захапіў буржуазна-памешчыцкая Польшча. Народная гаспадарка была паралізавана разрухам. Рэспубліка станаўлілася на шмат будаўніцтва абструзоўна, аслаблена знамянічна, але мілья рэвалюцыйных думкам, не перада пакутаваў ад голду і істачы, але ішоў наперад, ахоплены пафасам творчасці, лоў перыяд перамогі ідэй ланісма. Вялікі Кастрычнік адыў у масах працоўных такія магутныя сілы і энэргію, якія зваліся здольныя тварыць чуды.

Матэрыяльны і духоўны сілы нашага народа ў вельзарнай ступені памножыла аб аднаўленні яго ў іншым народах краіны ў непарушаным Саюзе Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Працоўныя Беларусі ганарачна тым, што яна маладая рэспубліка была адным з ініцыятараў гатага вялікага добраахотнага аб'яднання. Уступленне БССР у брашчыў сям'ю савецкіх рэспублік намярэнна умацавала суверэнітэт беларускага народа, які быў гарантаваны ўсёй палітычнай, эканамічнай і ваеннай магутнасцю Савецкага Саюза. Гэты гістарычны акт стварыў спрыяльныя ўмовы для ўсебаковага развіцця эканомікі і культуры рэспублікі, для далейшай кансалідацыі і росквіту беларускай сацыялістычнай нацыі.

Ажыццяўляючы ланіскае заваяванні, працоўныя рэспублікі паспяхова вырашалі адну з галоўных задач перыяду сацыялістычных пераўтварэнняў — стварылі сучасную буйную прамысловасць. За гады першых пяцігодкаў нашы бацькі і матці, старэйшыя браты і сёстры з сапраўды рэвалюцыйным энтузіязмам, часта адмаўляючы сабе ў самым неабходным, стварылі на беларускай зямлі першыя індустрыяльныя комплексы, пабудавалі звыш 1700 прамысловых прадпрыемстваў, у тым ліку БелДРЭС і «Гомсельмаш». Бабурыцкі дрэвапрадоўчы і Аршанскі ланіскае камбінаты, Магілёўскую фабрыку штурчанага валакана, стаябабудуўнічы завод і шпешную фабрыку «Сідат Індустрыялізацыі» ў Віцебску і многія іншыя.

У выніку сацыялістычнай індустрыялізацыі Беларусь перавярталася ў рэспубліку развітай і шматлікай прамысловасці, унесла дастойны ўклад ва ўсталяванне эканамічнай і абароннай магутнасці нашай вялікай Радзімы. Індустрыялізацыя ўмацавала грамадскую ўласнасць у рашаючай галіне эканомікі, забяспечыла пачуць перамогу сацыялістычнага ўкладу ў прамысловасці, выклікала бурны рост радоў рабочага класа, умацавала яго іраўную ролю ва ўсіх сферах жыцця рэспублікі.

Паспяхова была вырашана і такая важнейшая задача сацыялістычнай рэвалюцыі, якой з'яўляецца калектывізацыя сельскай гаспадаркі. Ажыццяўляючы ланіскае кааператывнае гатага плана дадзіў перавесці ўбогія, раздробленыя, дробнагатаварную сельскую вытворчасць Беларусі на рэйні буйной, механізаванай вальмітываў гаспадаркі. Калгасны лад адкрыў прастор для дутыага развіцця сельскагатадарчай

вытворчасці, вываўліў сельліна-працаўніка ад кулацкай каблы, галечы і разаранні.

Сацыялістычная перабудова беларускай вёскі азначала карэны пераварт як у эканоміцы сельскай гаспадаркі, так і ў свядомасці, псіхалогіі, ва ўсім укладзе жыцця мільённых мас сельскіх працаўнікаў. Калгасы сталі не толькі формай і сродкам вядзення буйной сацыялістычнай гаспадаркі, але і школай самафармавання, школай сацыялістычнай дэмакратыі, выхавання працаўнікаў вёскі. Перамога калгаснага ладу вывела нашу вёску на новы сацыялістычны шлях, яшчэ больш умацавала саюз рабочага класа і сялянства.

Вельзарную ролю ў сацыяльным і духоўным прагрэсе беларускага народа адыграла культурная рэвалюцыя. Яна нанесла ўдар па тэрактывалі мінувалага, вывела працоўныя масы з цемры і невуцтва да вяршынь ведаў, навукі і культуры. У рэспубліцы была ліквідавана вельгемнасць, створана шырокая сетка агульнаадукацыйных школ, сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навуковых устаноў, навукова-даследчых інстытутаў, арганізавана Акадэмія навуў, выхавана новая працоўная інтэлігенцыя, аддана справе сацыялізма. Атрымала ўсебаковае развіццё культура беларускага народа, сацыялістычная на зместу і нацыянальна на форме. Марксіска-ленінскае ідэалогія авалодала свядомасцю мільёнаў працоўных.

Ліквідацыя прыватнай уласнасці на сродкі вытворчасці індустрыялізацыі, сацыялістычная індустрыялізацыя, калектывізацыя сельскай гаспадаркі, культурная рэвалюцыя былі гістарычнымі заваяваннямі нашага пераможнага шчэця па шляху лабудовы новага грамадства. Пераадоўленыя разрухам, узмацняючыся па крутых прыступках першых пяцігодкаў, беларускі народ сваёй гераічнай, самаадданай працай за чорныя стагоддзі перавярнуў роўную зямлю ў квітнюючую сацыялістычную рэспубліку, унёс дастойны ўклад у справу перамогі і ўмацавання сацыялізма ў СССР.

Сацыялізм не толькі абвясціў, але і рэальна забяспечыў кожнаму грамадзяніну вялікія правы і свабоды. Народжаная Кастрычнікам сацыялістычная дэмакратыя далучыла найшыроўшай народныя масы да кіравання дзяржаўнасцю, вытворчымі і грамадскімі спраамі. У працоўных знік страх перад заўтрашнім днём, людзям перасталі пагражаць беспарабоў і галечы. Упершыню ў гісторыі няўхільнае павышэнне жыццёвага ўзроўню народа стала мэтай грамадскай вытворчасці, набылі сілу эканамічнага закону. Сталі прывычнымі і такія сацыяльна-эканамічныя дасягненні, які права на працу, на адпачынак, на адукацыю, бясплатнае медыцынскае абслугоўванне, забяспечаную старасць.

Будучы новыя жыццё, савецкі народ ніколі не забываў пра мільёны працоўных беларусаў і украінцаў, якія часова апынуліся пад прыгнётам буржуазна-памешчыцкай Польшчы. Паспехі і заваяванні сацыялізма ў нашай краіне з'яўляліся вельзарным рэвалюцыйна-злучным стымулам для рабочых і сялян Заходняй Беларусі. Пад кіраўніцтвам Кампартыі Заходняй Беларусі яны вялі ўпартаю барацьбу за ўз'яднанне з Савецкай Радзімай.

Калі ў верасні 1939 года гітлераўская Германія развясцала другую сувесную вайну, акупіравала Польшчу, савецкі народ і яго Узброеныя Сілы ўзялі пад абарону сваіх адзінакротых братаў — працоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Здзяйснілася мара беларускага народа аб яго ўз'яднанні ў адзінай Савецкай сацыялістычнай рэспубліцы. Вызваліўшыся ад ярама эксплуатацыі, рабочыя, сяляне, інтэлігенцыя Заходняй Беларусі з энтузіязмам уключыліся ў сацыялістычнае будаўніцтва.

Імклівы рост прадукцыйных сіл савецкага грамадства, тытанічная работа партыі, працоўны гераізм народа перавяртылі нашу Радзіму ў магутную дзяржаву, якая валодае вельзарным эканамічным і ваенным патэнцыялам. Гэта была вялікая перамога сацыялізма.

Выдатны пдён прынесла шматгранная дзейнасць партыі на выхаванне савецкага чалавека, стварэнню магутнага ідынапалітычнага патэнцыялу сацыялістычнага грамадства. Партыя сфарміравала людзей новага тыпу, мужных і стойкіх барацьбою за справу рабочага класа, за ідэалы камунізму. Гэта яны, не палахоўчыся цяжкасці і незведаных дарог, закладвалі падмурк сацыялізма, будавалі прамысловыя гіганты, стваралі калгасы і саўгасы, адкрывалі школы і інстытуты, працавалі і вучыліся, змагаліся і перамагалі.

Гонар і слава героям індустрыялізацыі і калектывізацыі, культурнай рэвалюцыі, запялам сацыялістычнага саборніцтва, ударнікам першых пяцігодкаў, піянерам вялікай сацыялістычнай будоўлі! (Апладысменты). Іх непахіснае стойкасць, башчавіцкая мэтанакіраванасць, вернасць партыі і народу паказалі свету зусім новае, незвычайна ёмістае паняццё — савецкі характар. (Апладысменты).

Выдатныя якасці савецкіх людзей з асаблівай сілай праявіліся ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Тое, што было зроблена воляй і працай партыі і народа, дало нам магчымасць выстаяць і перамагчы ў самай буйной ваеннай сутчыцы сацыялізма з ударнымі сіламі імперыялізму — германскім фашызмам і яго саюзнікамі.

Вялікая Айчынная вайна была сапраўды ўсенароднай вайной. Супраць ворага змагаліся фронт і тыл, а салдатамі былі воіны і працаўнікі, мужчыны і жанчыны, старыя і нават дзеці. У гэтым вялікім аднаборстве сацыялізма з гітлераўскім фашызмам беларускі народ прадэманстраваў непахісную вернасць Савецкай уладзе, сацыялістычнаму ладу, стойкасць характару і волі. Толькі ў рэгулярнай частці Узброеных Сіл улоўся больш як мільён сыноў і дачок Беларусі. У тыле ворага, на часова акупіраванай тэрыторыі, разгарнуўся магутны партызанскі рух. У імялітніх атрадах народных мспіўцаў, у антыфашысцкім партызанскім падполлі супраць захопнікаў змагалася больш чым 440 тысяч мужчын і жанчын, каля 400 тысяч чалавек складалі арганізаваны партызанскі рэзерв. З ворагам фашызма змагаўся ўвесь беларускі народ.

Бяспрыкладны быў подзвіг савецкіх людзей у Вялікай Айчыннай вайне. Гэта быў подзвіг не адзіначка, а мільёнаў, подзвіг, які здзяйсняўся ўдзель і ўначы, у баях і працы, у армейскіх аяках, партызанскіх стыхках і паходах. Гэта быў сапраўды бяспрыкладны раферэндум, у ходзе якога беларускі народ, як і іншыя народы нашай Радзімы, яшчэ раз самым пераканаўчым чынам, паной жыцця і крыві мільёнаў сваіх сыноў і дачок прагаласавала за роўную Савецкую ўладу, за ланіскаю партыю, за вялікую справу камунізма. (Апладысменты).

І сёння, у дзень слаўнага юбілею нашай рэспублікі, Кампартыі Беларусі мы з глыбокай пашанай схіляем галовы перад светлай памяцю герояў, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць сацыялістычнай Вальмітывы.

Усеважлівая павага ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, воінам доблеснай Савецкай Арміі, партызанам і партызанкам, мужным ланіска-палітыкам, баяцам працоўнага фронту, камуністам і бяспартыям, усім, хто праз цяжкія выпрабаванні вайны смела і горада пранёс вернасць ланіскаму сцягу, забяспечыў перамогу над ненавісным ворагам, абараніў ўмянаваў сувесна-гістарычныя заваяванні Кастрычніка! (Апладысменты).

У слаўны летапіс барацьбы і перамог сацыялізма гераічнымі старонікам увайшлі гады пасляваеннага аднаўлення і далейшага развіцця народнай гаспадаркі. Стварэнныя мільёнаў уладца Беларусі пасля выгнання нямецка-фашысцкіх вывадоў. Вораг разрабаў, спаліў і разбурыў усё, што было створана працай народа. Але самай цяжкай была страта больш чым двух мільёнаў двухсот тысяч грамадзян рэспублікі, якія загінулі ад рук фашыстаў. Аднак ніякі ахвяры і разбуранні, ніякія цяжкасці і пакуты не змагі пахіснуць волю і рашучасць працоўных адрадыць гаспадарку, аднавіць і рушыць далей эканоміку і культуру, зрабіць свой край яшчэ больш багатым і цудоўным. Каб узяць сабе веліч працоўнага подзвігу беларускага народа ў гэты перыяд, дастаткова ўспомніць, што за некалькі гадоў ён узяў у рукі і поспеў 209 гародаў і раёнаў цэнтраві, амаль 9 тысяч вёсак, вывёў з зямлянкаў і сутарэнняў каля 3 мільёнаў чалавек, якія засталіся без прытулку ў выніку намячна-фашысцкай акупацыі. Былі адноўлены разбураныя заахонікамі фабрыкі і заводы, калгасы і саўгасы, устаноўны навукі і культуры.

Гэта тытанічная работа запатрабавала каласальнага напружання сіл партыйных, савецкіх, гаспадарчых органаў, грамадскіх арганізацый, усіх працоўных. Яна ўвначалася поспехам дзякуючы працоўнаму энтузіязму нашага народа, які быў прамым прадэманстрацыя яго бяспрыкладнага ратнага подзвігу. Яна ўвначалася поспехам яшчэ і таму, што рэспубліка атрымлівала вельзарную дапамогу брашчыў народаў нашай радзімы. Аб маштабах гэтай дапамогі красамуюць сведчыць тое, што толькі на капітальнае будаўніцтва ў перыяд першай пасляваеннай пачатковай Беларусі былі выдзелены з саюзнага бюджэту сродкі, якія перавышалі затраты на капітальныя работы за ўсе перадавааныя пяцігодкі, разам узятыя. Гэта ў шмат разоў павялічыла магчымасці нашага росту, афектыўнасць самаадданай працы рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыі.

Савецкая Беларусь упэўнена і хутка набрала сілы. Па выпуску валавой прадукцыі наша прамысловасць ужо ў 1950 годзе пераўзыхла даваены ўзровень. Крок за крокам пераадоўвалі вынікі вайны працоўныя сельскай гаспадаркі. На шлях калектывізацыі працы стала сялянства заходніх абласцей Беларусі. З аднаўленнем і далейшым развіццём прадукцый-

ВЕЛІЧНЫЯ ВЫНІКІ НАТХНЯЮЦЬ НА НОВЫЯ ПЕРАМОГІ

Таварышы!
За гады Савецкай улады рэспубліка зрабіла гіганцкі скачок у развіцці прадукцыйных сіл, навукі і культуры, ва ўздыме народнага дабрабыту. Сацыялістычная ява перамагла на трыумфе на нашай зямлі.

Калі б можна было анічужыць поглядам пяцерашнюю двойчы ардэнааносную Беларусь, перад нам адкрылася б велічная панарама здзяйсненняў і спраў савецкага чалавека. Мы ўбачылі б гіганцкія заводы і фабрыкі, урадлівыя нівы, густую сетку аўтамабільных і чыгуначных магістралей, ліній электраперадач. Мы ўбачылі б велічныя архітэктурныя ансамблі старажытных, але па сутнасці народжаных навава Мінска і Гомеля, Гродна і Магілёва, Брэста і Віцебска. Мы ўбачылі б побач з тысячачарговым Паліцакам горад хімікаў і энэргетыкаў — Наваполацк, паблізу ад Мінска — цэнтр цяжкага аўтамабільбудавання Жодзіна, непадалёку ад Магілёва і Слуцка — зусім юныя Светлагорск і Салігорск, агні магутнай ДРЭС у Белаўзрэску, агульнае нафтавыя вышы каля Рычы.

У сувязі з пяцідзясяцігоддзем Кастрычніка і цяпер, у праддзень юбілею БССР і КПБ, мы будаўнікава шмат яркіх статыстычных даных. Яны красамуюць гавораць аб велічы працоўнага подзвігу нашага народа. За гады Савецкай улады нацыянальны даход у Беларусі вырас у дзесяткі разоў, аб'ём прамысловай вытворчасці павялічыўся ў 81 раз. Край дзе параўнальна нядаўна зладзены ў музей драўляныя сокі і бароны, цяпер пастаўляе на ўнутраны і сувесны рынак трактары і камбайны, аўтамабілі і электрона-вылічальныя машыны, аўтаматчныя лініі і аргатэжныя станкі, радыёапаратуру і нафтапрадукты. Патомкі хлебараба, які вызначаў час па сонцу, робяць перахлестаны гадзіннікі. Уначы слянак, які на працягу мніх стагоддзяў мелі справу з прымітывай прасінай і кросамі, цяпер толькі за адзін дзень вырабляюць на тэацкіх фабрыках і камбінатах амаль 480 тысяч квадратных метраў розных тканін.

За напюўныя пяць дзець прамысловасць Беларусі выпускае столькі ж прадукцыі, колькі яна давала ў дарэвалюцыйны час за цэлы год. Цяпер з заводскіх канвейраў праз кожныя сем мінут выходзіць новы трактар, праз 20 мінут — грузавы аўтамабіль і складаны металазэрны станок, праз 5 мінут — бытвы халадзільнік. Кожную мінуту ўмельныя рукі нашых майстроў вырабляюць радыёпрыёмнік, радыёлу або тэлевізар.

Асабліва хутка ў рэспубліцы развіваюцца галіны Індустрыі, якія вызначаюць тэхнічны прагрэс. За апошнія дзесяць гадоў значна ўзрасла ўдзельная вага машынабудавання, электраэнэргетыкі, хімічнай прамысловасці. Вытворчасць трактараў павялічылася ў 3 разы, грузавых аўтамабіляў — у 1,7 раза, прадукцыі агульнага машынабудавання — больш чым у пяць разоў. У асноўным завершана фарміраванне беларускай энэргастромы, якая ўваходзіць у аб'яднаную энэргастрому Паўночнага Захаду СССР. За пасляваенны перыяд энэргамагутнасці рэспублікі выраслі больш чым у 40 разоў. Сёння адна толькі Віроўзкая ДРЭС дае ў 8 разоў больш электраэнэргіі, чым яе выпрацоўвалі ўсе электрастанцыі рэспублікі ў 1940 годзе.

Беларусь стала краем вялікай хіміі. Яе прадпрыемствы выпускаюць каля двухсот назваў хімічных прадуктаў, у тым ліку калійныя, азотныя і фосфарныя ўгнаенні, сінтытычныя матэрыялы, разнастайныя фарбавальнікі, лакі, штурчаныя валоўны. У 1968 годзе ў нас выпрацавана 8 працэнтаў саюзнай вытворчасці хімічных валоўнаў, 20 працэнтаў поліэтылену, звыш 40 працэнтаў калійных ўгнаенняў.

Значна вырас аб'ём вытворчасці прадукцыі лёгкай і харчовай прамысловасці, узбагаціўся яе асартымент, палепшылася якасць тавараў народнага спажывання.

Сёння перад нам на ўвесь гіганцкі рост паўстае веліч спраў, здзяйсненых за мінувалы паўстагоддзі і ў сельскай гаспадарцы рэспублікі.

Да рэвалюцый гаспадарка сялянскага двара грунтавалася на мускульнай сіле і прымітывічых прыладах працы. Цяпер галоўнай крыніцай энэргетычных магутнасцей сталі механічны і электрычны рухавікі. У сельскай гаспадарцы рэспублікі вынарыстоўваюцца больш як 75 тысяч трактараў, каля 50 тысяч грузавых аўтамабіляў, больш як 27 тысяч розных камбайнаў і імаг іншай вынарадаўнакцыйнай тэхнікі. Усе калгасы і саўгасы, усе сельскія населеныя пункты рэспублікі электрыфікаваны. Энэргазуброенасць у разліку на аднаго работніка сельскай гаспадаркі ў параўнанні з 1960 годам павялічылася больш чым у два разы.

Трывалыя пошчы ў сельскай гаспадарцы заваяўвае хімія. У сёлетнім годзе толькі мінеральных ўгнаенняў калгасы і саўгасы выкарысталі звыш 2,5 мільёна тонаў. Няўхільна расце культура вытворчасці, амаўцоўвацца эканоміка, павышаецца рэнтабельнасць гаспадарак. Дзякуючы штодзённым клопатам Камуністычнай партыі ў Беларусі выраслі вопытныя кваліфікаваныя арганізатары калгаснай і саўгаснай вытворчасці. У сельскай гаспадарцы працуюць каля 40 тысяч аграномаў, ветурачоў, інжынераў, тэхнікаў і іншых спецыялістаў з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй. Сталі масавыя такія прафесіі, як электрык, сувязісты, токар, слесары, фрэзерышчыкі, газаваршчыкі. Армія сельскіх механізатараў перавышае 130 тысяч чалавек. Множачка рады перадаваўкі і наватараў сельскай гаспадаркі, людзей дапытлівай душы, сапраўдных майстроў сваёй справы, настойлівыя ў дасягненні намечанай мэты.

Ярнай характэрнай асаблівасцю жыцця працаўнікаў горада і вёскі Беларусі стала вельзарная цяга да ведаў, культуры. Амаль тры мільёны жыхароў рэспублікі вучацца. Кузьня высокакваліфікаваных кадраў для ўсіх галін народнай гаспадаркі і культуры з'яўляюцца 127 сярэдніх спецыяльных і 28 вышэйшых навуковых устаноў. Па колькасці студэнтаў БССР перавысіла ўжо дарэвалюцыйную Расію, а ў разліку на 10 тысяч чалавек насельніцтва наамаго аларадылі найбольш развітыя капіталістычныя краіны. У Беларусі цяпер працуюць амаль 490 тысяч дыпламаваных спецыялістаў. Гэта ў два і палавінай раза больш, чым Іх было ва ўсёй царскай Расіі.

Здабыткам працоўных сталі ўсе багачы сацыялістычнай і сувеснай культуры. У рэспубліцы працую 11 тэатраў, дзве філармоніі, каля 30 тысяч клубаў, палацаў і дамоў культуры, масавыя і школьныя бібліятэкі, кінатэатры, выдасца 230 газет і часопісаў. У культурнае жыццё і быт беларускага народа арганічна ўвайшлі радыё і тэлебачанне, масавае самадзейнае мастацтва, якое дапамагае людзям развіваць свае таленты і аэстычны густ, узбагачаючы Іх духоўны свет.

Не толькі айчынная, але і сувесная навуковая грамадскасць знаёма з выдатнымі дасягненнямі вучоных Савецкай Беларусі. Нашы даследчыкі ўносілі адукавальны ўклад у развіццё фізікі і кібернетыкі, матэматыкі і геалогіі, ядзернай энэргетыкі і многіх іншых галін ведаў. Па перагу важных напружанняў навукі і тэхнікі, напрыклад, у распрацоўцы праблем цэпла- і масаабмену, тэхнічнай кібернетыкі, люмінесцыі і спектрааналізу, вынарыстання ультрагугу, механізацыі і электрыфікацыі сельскагатадарчай вытворчасці, мелірацыі і воднай гаспадаркі, нашы навуковыя ўстановы з'яўляюцца галаўнымі і каардынуючымі цэнтрамі ў краіне. Паспяхова развіваюцца ў рэспубліцы грамадскія навукі, якія адгравяюць вялікую ролю ў лананні свету, у камуністычным

чыні сіль узнімаўся дабрабыт народа, шырокі размах набыло культурнае будаўніцтва, новых вышынь дасягнулі навука і тэхніка.

Сацыялізм з новай сілай перанаяча прадэманстраваў сваю жыццёва і невываральную стваральную магутнасць. Залючыўшы нанес

ДАКЛАД ТАВАРЫША П. М. МАШЭРАВА

[Заканчыне. Пачатак на 2-й і 3-й стар.]

Дазвольце, таварышы, ад імя Цэнтральнага Камітэта, Вярхоўнага Савета і ўрада рэспублікі павінаваць рабочыя і сялянскія інжынеры і тэхнікі, кіравнікоў прадпрыемстваў і будоўляў з нашымі вялікімі нацыянальнымі святам, выказаць усю працаўніцкую прамысловасць, будаўніцтва, транспарт і сувязь нашу сардэчна падзяку за іх уклад у стварэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізму, умацаванне сацыялістычных грамадскіх адносін (Апладысканты).

У пераарыўным саюзе з нашымі гераічнымі рабочым класам, вырашаючы з ім адзіны палітычны, эканамічны і сацыяльна-культурныя задачы, сваёй самаадданай працай павышаючы багачце і славу краіны працаўніцкай сельскай гаспадаркі рэспублікі.

Дазвольце, таварышы, перадаць сардэчным віншаванні са святам калгаснікам і рабочым саўтасам, спецыялістам, усім працаўнікам сельскай гаспадаркі і выказаць ім глыбокую ўдзячнасць партыі і народа! (Апладысканты).

Поспехі сацыялістычнай эканомікі, перамогі марксісцка-ленінскай ідэалогіі, дасягненні савецкай навукі і культуры непасрэдна звязаны з настановай шматграннай дзейнасці нашай інтэлігенцыі. Наша інтэлігенцыя, якая выйшла з глыбін працоўнага народа і з'яўляецца яго неад'емнай, самастойнай часткай, безапаважна слухае ідэям Кастрычніка, справе камунізму.

Дазвольце сардэчна павінаваць са святам нашу народную інтэлігенцыю! Мы шлём словы прывітання і ўдзячнасці вучоным і канструктарам, спецыялістам усіх галін народнай гаспадаркі за іх творчы ўклад у развіццё прадукцыйных сіл, навуковую і гаспадарча-арганізатарскую работу ў імя ўмацавання эканамічнага і абароннага патэнцыялу нашай Радзімы! (Апладысканты).

Мы выказваем нашу глыбокую ўдзячнасць творчай інтэлігенцыі, настаўнікам, урачам, усім работнікам інтэлектуальнай працы, якія дамагаюцца партыі выхоўваць новага чалавека, фарміраваць гарачыя развітых людзей, забягаючы іх духоўны свет узышчамі і прыгожым, абуджаючы ў іх добрыя пачуцці, імкненне да подзвігу на славу нашай сацыялістычнай Айчыны. (Апладысканты).

Таварышы! Вышні паўвекавая шляху барацьбы і перамог беларускага народа выклікаюць пачуццё высякароднай годасці за веліч нашых дасягненняў. Савецкія людзі свае поспехі адзіваюць не толькі ў параўнанні з мінулым. Сапраўднае значэнне праведзенай намі работы стане яшчэ больш адчувальна, калі мы паглядзім на яе і скрозь прызму будучыні. Плённы намагаюцца партыі і народа стварылі якасна новае перадавое і магчымасці для больш імклівага руху наперад. Для гэтага ў нас ёсць і неабходныя матэрыяльныя сілы, і выдатныя людзкія рэсурсы, і чуючыя людзі, здольныя вырашаць любыя задачы. У нас ёсць дакладная, ясная, навукова абгрунтаваная перспектыва развіцця, вызначаная партыйнай праграмай, рашэннямі XXIII з'езда КПСС, Пленумаў Цэнтральнага Камітэта партыі. Нашы магчымасці ўзрастаюць у велізарнай ступені адзінчому таму, што з кожным днём усё з большым і большым эфектам дзейнічае такі магутны каталізатар развіцця сацыялістычнай эканомікі, як распрацаваны партыйны новыя прынцыпы гаспадарання, новыя меры па ўдасканаленню планавання і эканамічнага стымування вытворчасці. Усё гэта дае магчымасць скаантраваць намагаюцца камуністаў, усё працоўных рэспублікі на ключавых напрамках сацыяльна-эканамічнага і навукова-тэхнічнага прагрэсу, дабіцца новых поспехаў у гаспадарчай і культурным будаўніцтве.

Гутарка ідзе перш за ўсё аб тым, каб палітычна павышаць эфектыўнасць грамадскай вытворчасці і паліпшаць усё яе якасныя характарыстыкі. Мы і станем дбацьца магчымасці ўздыму прадукцыйнасці грамадскай працы, якая будзе забяспечана ў ходзе тэхнічнага перабудавання ўсіх галін шляхам далейшай аўтаматызацыі, механізацыі і хімізацыі вытворчасці. Шырокае выкарыстанне дзіцячых машынаў, прыбораў даць магчымасць кіраванню гаспадарчай дзейнасцю зрабіць больш дасканалым.

Будучае нельга ўявіць сабе без глыбокай навуковай арганізаванай працы і вытворчасці, калі кожнае звяно грамадскага арганізму, намагаюцца кожнага калектыву, кожнага работніка прынесці б максімальную ацэнку. Яго нельга ўявіць без далейшай індустрыялізацыі рэспублікі на аснове рэальнаснага і ўсебакова абгрунтаванага размяшчэння прадукцыйных сіл.

З ажыццяўленнем гэтай лініі мы звязваем вырашэнне такіх буйных народнагаспадарчых і сацыяльных праблем, якія ліквідуць ішчэ існуючае разрыву ва ўзроўні прамысловага развіцця заходніх і ўсходніх абласцей і забяспечанне інтэнсіўнай індустрыялізацыі ўсіх без выключэння раёнаў рэспублікі.

Заўважым, дзень беларускага эканамічнага раёна вызначае магутны тэрытарыяльна-прамысловы комплекс, які ўжо склалася. Максімальнае выкарыстанне вытворчых магчымасцей, працоўных і матэрыяльных рэсурсаў, карысных вынікаў: калійных і сляпунічных солей, нафты, каменнага вугалю, гаручых слянцаў, жалезнай руды і рэдказемельных элементаў, а таксама паскарэнне развіцця энергетыкі, машынабудавання, радыёэлектронікі, прыборабудавання і іншых перспектываў для рэспублікі галін прывядуць да ператварэння Беларусі ў гарнічную развітую частку адзінага грамадска-гаспадарчага арганізму краіны. Канчаткова складзецца навукова абгрунтаваная спецыялізацыя БССР у агульнасаюзным падзеле працы.

Удзельнікам прадукцыйных сіл рэспублікі непарушна звязан з прагрэсам нашай сельскай гаспадаркі, паліпшаннем яе структуры, забяспечаннем таіх умоваў яе росту, якія ў найбольшай ступені адпавядаюць б патрэбнасцам краіны, высякародным мэтам наўхільнага павышэння дабрабыту савецкіх людзей.

Кастрычніцкі (1968 г.) Пленум ЦК КПСС падзею вынікі выканання рашэнняў XXIII з'езда партыі ў галіне сельскай гаспадаркі і вызначыў шляхі і метады далейшага росту эфектыўнасці гэтай важнейшай галіны. У нас ёсць неабходныя ўмовы для таго, каб ужо ў бліжэйшы час усё калгасі і саўтасы пераўтварылі ў магутны, высокапрадукцыйны прадпрыемства па вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі.

Дзяржава з кожным годам усё больш і больш пастаўляе калгасам і саўтасам машыны і механізмы, мінеральных угнаенняў і сродкаў аховы раслін ад шкіднікаў і хвароб. Наўхільна павышаюцца энергазберажэнне сельскагаспадарчай працы. Недалёкі той час, калі ўсе патрэбнасці сельскай гаспадаркі будуць задавальняцца на навукова абгрунтаваным нормах.

Наша рэспубліка, як раён мясной жывёлагадоўлі, зона, дзе культывуюцца гід і бульба, ужо ў бліжэйшы час адольна намнога павялічыць аб'ём валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі. Прадуючы калгасу і саўтасу, мабілізаваць свае сілы і магчымасці, у стане значна павялічыць пастаўкі мяса, малака, яўны, бульбы і іншых прадуктаў у агульнасаюзны фонд. Мы лічым сваёй пераарыўнай задачай — павышэнне культуры земляробства і павелічэнне вытворчасці збожжа.

Для Беларусі асабліва значнае мае ажыццяўленне праграмы меліярацый зямель. У рэспубліцы асушана каля 1 мільёна 400 тысяч гектараў балот і пераўтварылі ў зямель. Цяжка знайсці іншы падобны прыклад такога гіганцкага аб'ёму работ па пераўтварэнню прыроды. У нас ужо нямаю калгасу і саўтасу, якія амаль палкам выдуюць сваю гаспадарку на асушаных землях і атрымліваюць высокі ўраджай усіх сельскагаспадарчых культур.

Асабліва вялікі размах меліярацыйных работ набылі пасля майскага (1966 г.) Пленума ЦК КПСС. Імпераўтварылі аб'ёмы гэтых работ, высокі ўзровень механізацыі працы меліярацый, шчыра дапамога дзяржавы забяспечваць спеацчасовае завяршэнне работ па асушэнню пераўтварылі зямель.

Партыйныя, савецкія, сельскагаспадарчыя органы насуць усю пачунаю адказнасці за тое, каб у ходзе ажыццяўлення меліярацыйных работ найстражэйшым чынам забяспечваліся квалітэты адносін і ахова водных рэсурсаў, а аспэцыйна істэмы надзейна гарантавалі двухбаковае рэгуляванне воднага рэжыму. Толькі пры гэтай умове глыбы багны і неуродлівыя пустычы ператворыцца ў вільготныя нівы і лугі.

Заўважым, дзень рэспублікі ў многім залежыць ад разумення выкарыстання велізарных калгасуаўладанняў, якія выдзяляюцца дзяржавай на развіццё народнай гаспадаркі і культуры. У 1968 годзе будучыні штодзённа асвоілі звыш 4 мільёна рублёў, талі як у дваццаці гадзі — у сярэднім толькі 9.300 рублёў у дзень. Аб'ём нартаўнага будаўніцтва ў 1969 годзе ўзрастае яшчэ больш чым на 15 працэнтаў. Гэта, таварышы, пераканаўча сведчыць нашым эканамічным магчымасцям, паказчыкам развіцця будучыні Індустрыі і культуры. У 1968 годзе будучыні штодзённа асвоілі звыш 4 мільёна рублёў, талі як у дваццаці гадзі — у сярэднім толькі 9.300 рублёў у дзень. Аб'ём нартаўнага будаўніцтва ў 1969 годзе ўзрастае яшчэ больш чым на 15 працэнтаў.

Узмацненне ўвагі да пытанняў будаўніцтва дзіцячых не толькі патрэбнасці развіцця вытворчасці, жыллёвага і культурна-бытовага будаўніцтва ў гарадах, але і выстаўленай партыйнай праблемы перабудовы вёскі. Задача заключаецца ў капітальнай рэканструкцыі вёскі, забудове яе добраўпарадкаванымі дамамі, стварэнні ў сельскіх населеных пунктах сучаснага комплексу культурна-бытовых устаноў. Усё гэта запатрабуе, зразумела, немалых сіл, сродкаў і часу. Але гэта справа вялікага дзяржаўнага значэння. Перабудова вёскі азначае рашаючы крок на шляху да карнізнага паліпшэння ўсяго ўкладу сельскага жыцця, ліквідацыі істотных адрозненняў паміж гарадамі і вёскамі.

Вырашэнне задач, звязаных са стварэннем матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізму, не магчыма без далейшага павышэння ролі навуцы, якая стала яшчэ непасрэднай прадукцыйнай сілай. Навуковыя ўстановы рэспублікі, дзейнічаючы ў цесным кантакце з вытворчымі калектывамі, заклікаючы з ішчэ большай настойлівасцю распрацоўваць карысныя пытанні тэхнічнага прагрэсу, спеацчасова ўкараняючы ў вытворчых навуковыя адкрыцці, Расшырэнне і палглыбленне навуковых работ па адшуканню новых палімерных матэрыялаў, крыніц энергіі і сродкаў яе трансфармацыі, асааенно гіганцкі багаццёў непраў, выяўленню новых гатункаў сельскагаспадарчых культур і народ жыццёў і г. д. абцяоюць велізарныя выгады народнай гаспадарцы, паскарэць тэмпы развіцця ўсёй сацыялістычнай эканомікі.

Канчатковай мэтай усіх нашых планаў і задум з'яўляюцца клопаты пра чалавека, пра яго ўсебаковае развіццё. У імя дабрабыту кожнай сям'і, кожнага працаўніка мы нарошчваем матэрыяльны і духоўны багаці сацыялістычнага грамадства, развіваем эканоміку і культуру. У імя дабрабыту савецкага чалавека ажыццяўляюцца эканамічная рэформа, буйныя мерапрыемствы ў галіне сельскай гаспадаркі. У інтарэсах наўхільнага павышэння агульнадукацыйнага і культурнага ўзроўню працоўных у рэспубліцы, як і ва ўсёй краіне, запатрабуе пераход да ўсеагульнай сярэдняй адукацыі. Мы лічым сваім абавязкам яшчэ больш настойліва працаваць над умацаваннем матэрыяльнай базы і расшырэннем сістэмы асветы, аховы здароўя, культурна-асветных устаноў. Партыйныя, савецкія, гаспадарчыя, прафсаюзныя арганізацыі рэспублікі бачыць сваю задачу ў тым, каб істэмна развіваць і ўдасканальваць службу быту, паліпшаць гандаль, грамадскае харчаванне і матэрыяльна-бытавое абслухаванне населення.

Партыя заўсёды праўдліва і надзейна будзе праўдліва клопатвацца аб павышэнні духоўна-каштоўнасці нашага народа, аб усмерным расшырэнні магчымасцей працоўнай годра і вёскі, развіццё свае таленты і здольнасці ў навуцы, тэхніцы, мастацтве, спорце. Няма больш ганарова для нас задачы, чым выхаванне новага чалавека, які ўсеабшчупна бы глыбоку ідэінісць і адукаванасць, душэўнае багачце, прыгожым і фізічнаму дасканаласцю. Мы ўпэўнены, што пастаянна ішчэ больш актыўнымі памочнікамі партыі ў вырашэнні гэтай задачы будуць літаратура і мастацтва, творчыя саюзы і арганізацыі, друк, радыё і тэлебачанне рэспублікі.

Новыя грандыёзныя перспектывы ў галіне эканамічнага і культурнага будаўніцтва адкрываюцца перад нашымі надрамі, дзяржаўнымі і грамадскімі арганізмамі, перад усімі працоўнымі багаццямі нашай рэспублікі, перад усімі талентамі і выдаткамі сваіх вядоў і талентаў.

У вялікай справе камуністычнага будаўніцтва асабліва важная роля належыць Саветам — органам сапраўднага народнадуаўдзя, магутным акумулятарам калектывнага вопыту, ініцыятывы і энергіі мас.

Кастрычніцкая рэвалюцыя праходзіла ў нашай краіне, у тым лужы ў Беларусі, пад лозунгам: «Усё ўлада Саветам!». Народная творчасць рэвалюцыянага народа, Саветы з перамогай Кастрычніцка сталі палітычна асновай першай сацыялістычнай дзяржавы. Яны ўсталявалі і даказалі сваю неадольную сілу ў жорсткіх класавых бітвах, у абароне Інтэрысу працоўнага народа. Савецкая ўлада стала самай аўтарытэтай, самай паважанай формай дзяржаўнай арганізацыі працоўных.

Найпершым клопатам Камуністычнай партыі заўсёды было, ёсць і будзе ўмацаванне органаў Савецкай улады, наўхільнае павышэнне іх ролі ў гаспадарчым і культурным будаўніцтве. У пастаянным удасканаленні дзейнасці Саветаў партыя бачыць абавязковую ўмову наступнага развіцця сацыялістычнага грамадства.

Пад кіравніцтвам КПВ органы Савецкай улады рэспублікі выдую каласальную гаспадарча-арганізатарскую і культурна-выхавачую работу. Саветы на справе сталі ўсеабшчупнай арганізацыяй нашага народа, умацаваннем яго адзінасця, ператварыліся ва ўніверсальны грамадскі самадзейнасці мас. Яны аб'ядноўваюць 80 тысяч дзупатаў і амаль мільённую армію актывістаў. Уцягваюць усё больш шырока сілы населення ў кіраванне дзяржаўнымі і грамадскімі справамі, Саветы актывна выкарыстоўваюць свае паўнамоцтвы ў ажыццяўленні задач гаспадарчага і культурнага будаўніцтва. Саветы дзупатаў працоўных заклікаюць і далей развіваць творчы ініцыятывы народа, павышаюць узровень кіравніцтва эканомікай і культуры, паліпшаюць арганізацыю працы і быту людзей, удасканальваюць формы і метады сваёй работы.

У сучасных умовах усё больш шырока размах набывае шматгранная дзейнасць прафсаюзаў — школы гаспадарання, школы навування і выхавання, школы камунізму. У далейшым умацаванні і ўдасканаленні работы Саветаў, прафсаюзаў, усіх дзяржаўных і грамадскіх арганізацый мы бачым магутны сродак паскарэння эканамічнага і сацыяльна-культурнага развіцця рэспублікі, паспяховага вырашэння стаячых перад намі задач камуністычнага будаўніцтва.

Гэта супадзенне вельмі сімвалічнае. Утварэнне, станаўленне і росквіт БССР неаддзельна ад шматграннай палітычнай і арганізатарскай дзейнасці Кампартыі Беларусі. Стварэнне на непахіснай аснове ленінскай тэарэтычнай, ідэалагічнай і арганізатарскай прыпынкі, моцна малалітнай, непарушнай адзінасця сваіх радоў, згуртаваных вакол баявога штаба — ленінскага Цэнтральнага Камітэта КПСС, Кампартыі Беларусі з гонарам і годнасцю выконвала і выконвае ганаровую і адказную ролю авангарду рабочага класа Беларусі, усю гонарную і адказную ролю авангарду рабочага класа Беларусі, усю гонарную і адказную ролю авангарду рабочага класа Беларусі, усю гонарную і адказную ролю авангарду рабочага класа Беларусі.

Выводзіць з гэтага высокага духу партыйнасці. Беларускі народ безапаважна надтрымаў палітычны партыі, яе мерапрыемстваў, якія выражаюць карысны інтарэсы працоўных, пераканаўча даказаў, што справа камуністаў — яго кроўная справа. Мы ганарымся адзінасцем партыі і народа, даражым нашым пачуццём партыйнасці, якое ўзімае на вялікіх справах усіх савецкіх людзей — будучыню новага свету.

Нашы класавыя ворагі не раз спрабавалі пахіснуць ідэйны, духоўны асновы сацыялізму. Але заўсёды гэтыя спробы заканчваліся ганебным паражэннем, развіталіся ад рэвалюцыйнае пільнасці і стойкасці нашых людзей. Камуністы, усё працоўныя Беларусі разумеюць, што ў ідэяльных умовах жорсткай ідэалагічнай барацьбы на савецкай ароне няма і не можа быць сіл «нейтральных». Ідэя камуністычнай партыйнасці — гэта партыйнасць, усталяванне высякародных ідэалаў марксісцка-ленінскага грамадства, у чалавечых адносінах, у свядомасці і сэрцах людзей. Гэта — самапрацямавая барацьба супраць варварскага капіталізму, за ўсталяванне на зямлі самага справядлівага грамадскага ладу — камунізму. Гэта — самаадданая абарона заваёў сацыялізму ад любых замахаў з боку імперыялізму, нацыяналістычных і рэвізійніцкіх элементаў.

Камуністычная партыйнасць патрабуе прычыновасці ў палітыцы, у палглыбленні да ўсіх пытанняў. Яна несумяшчальна з гнілым лібералізмам, з нацыянальнай абмежаванасцю. Больш чым паўвекавы вопыт сацыялістычнага развіцця даў беларускаму народу дастаткова падстаў, каб пераканацца, наколькі праўдлівай была ў І. Леніна, наша партыя, адстойванне ваўчыннай партыйнасці, падкрэсленае прымаць сацыяльнага над нацыянальнасцю, стаячы ў аснову класавая, а не нацыянальнае інтарэсы пралетарыату і ўсіх працоўных. Гэты вопыт паказуе, што вылучэнне партыйна на першы план са-

тэчыную сталасць, непахісную вернасць ленінізму, правільнае разуменне задач, якія перад ёю стаялі. Гэта дапамагала пераадолець любыя цяжкасці, вынесці самай суровай выпрабаванні, якія выпалі на нашу долю.

Сваю здольнасць змагацца і працаваць у самых складаных умовах, сваё ўменне твора выкарыстоўваць набыты партыйны рэвалюцыйны вопыт камуністы рэспублікі перааналізаваць прадмагавалі ў гадзі Вялікай Айчыннай вайны. З першых жа дзён усенароднай бітвы з фашызмам Кампартыя Беларусі выступіла арганізатарам і натхніцелем барацьбы беларускага народа супраць гітлераўскай захонікаў.

Дзейнічаючы пад кіравніцтвам Цэнтральнага Камітэта КПСС, па яго прамых дырэктывах, партыйныя арганізацыі рэспублікі рашуча перабудавалі ўсю сваю работу на ваенны лад, накіравалі лепшыя большлітэральныя кадры туды, дзе вырашаўся выхад смяротнай бітвы з ворагам. Большая частка камуністаў пайшла ў дзеючую армію, а на тэрыторыі, акупаванай нямецка-фашысцкімі захонікамі, КПВ усюды стварыла магутнае антыфашысцкае падполле, сфарміравала партызанскія атрады, узяла і ўначаліла ўсёх народ на свільчэную ваіну з гітлераўскім занявольнікам. Яна выйшла багата арсенал сродкаў і метадаў прамоў у збройнай барацьбы з ворагам і негалеграўнай дзейнасці, каласальны вопыт рэвалюцыйнай стратэгіі і тактыкі большлітэральна.

Асаблівым прыкладам, мужнасцю і гераізмам камуністы вая за сабой яскравы народ Беларусі. Дзесяць падпольных абкомаў, 185 мікрарайонаў, гаркомаў і райкомаў партыі, звыш 1.300 партыйных партыйных арганізацый аб'ядналі больш як 35 тысяч камуністаў. Гэта былі арганізаваныя цэнтры, апэратывныя штабы усенароднай барацьбы. Праз гэтыя гадзі ваіны Кампартыя Беларусі з гонарам праславіла высокае званне баявога атрада КПСС. (Апладысканты).

З наменшай сілай авангарднай ролі Камуністычнай партыі Беларусі правілася на фронце мірнай працы — у бітвах за хлеб і лён, за «Асісторф» і Бярозаўскаму ДРЭС, асааенна палескіх багнаў і калійных багаццяў Салгorsk, за Палачкі нафтагазін, буйнейшы ў Еўропе камбінат сінтэтычнага валакна ў Магілёве. У гэтым папасе будаўніцтва ў поўнай меры раскрыліся волатаўскае магутнасці сацыялістычнага ладу, арганізатарскія здольнасці партыі, велізарная працавітасць і талент працоўных рэспублікі.

На ўсіх этапах сваёй паўвекавой гісторыі Кампартыя Беларусі шчыра прытрымліваецца ленінскага запавету пастаянна мацаваць сувязі з народам, ведаць настроі і патрэбы людзей, вучыць масы і вучыцца ў мас. Усе нашы поспехі ў гаспадарчым і культурным будаўніцтве — прамы вынік велізарнай палітычнай і арганізатарскай работы камуністаў сярод рабочых, сялян, працоўнай інтэлігенцыі. У самых складаных умовах, у самых цяжкіх перыяды барацьбы партыя нязменна атрымлівала падтрымку народа. Гэта павышала сілы камуністаў і робіла іх непераможнымі нават тады, калі яны, па выказванні У. І. Леніна, былі кропляй у моры народнай. Значнальна, што прыток працоўных у рады партыі ўзрастаў з кожным новым этапам барацьбы за справу рабочага класа, за перамогу Ідэй Кастрычніка.

Толькі ў 1924 годзе па ленінскаму прызыву ў Кампартыю Беларусі ўступіла 2 тысячы 700 чалавек. Дзесяці тысяч сышоў і дачок беларускага народа звязалі свой лёс з ленінскай партыяй у гадзі Вялікай Айчыннай вайны.

Да свайго паўвекавага юбілею Кампартыя Беларусі прышла з маналітным адзінасцем партыйных радоў, умудронай вопытам арганізатарскай і палітычнай работы ў масах, песна згуртаваная вакол свайго баявога штаба — ленінскага Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза. Партыйная арганізацыя рэспублікі аб'ядноўвае каля 400 тысяч камуністаў. Як і ўся партыя, яна ўсеабшчупна жывуе сувязі і глыбокую пераемнасць пакаленняў палітычна загартаваліся, ідэяны стойкія людзей, адданыя справе рабочага класа, справе камунізму. У яе радах плёна працуюць прадстаўнікі слаўнай гвардыі большлітэральна, уздзіліны Кастрычніка, грамадзянскай ваіны. Годнасцю рэспубліканскай партыйнай арганізацыі з'яўляюцца камуністы — буйныя ваіны, партызаны і падпольшчыкі, салдаты і працэўнікі Вялікай Айчыннай вайны. Нятлэжачы на перанесеныя нягоды і нясціжы, неспіхачы боль баявых ран, яны і сёння з гонарам выконваюць свой абавязак перад партыяй і народам. (Апладысканты).

«Званне камуніста да многага абавязвае, — гаворыць Брэнжэў Л. І. у дакладзе «30 годдзю вялікай перамогі сацыялізму». — У камуністаў няма ніякіх прывілей, акрамя адной, — больш, чым іншыя, аддаваць агульную справе, лепш, чым іншыя, змагацца і працаваць дзеля яе перамогі. У камуністаў няма ніякіх асобных правоў, акрамя аднаго, — больш заўсёды наперадзе, быць там, дзе цяжэй». (Апладысканты).

Слаўныя рэвалюцыйныя, баявыя і працоўныя традыцыі нашай партыі беранліва захоўвае і павышае малодшае пакаленне большлітэральна-ленінцаў. У сёлетнім юбілейным дакладзе Кампартыі Беларусі годзе тысячы працоўных годра і вёскі сталі камуністамі, прычым каля 6.600 чалавек з іх — гэта прадстаўнікі нашага слаўнага рабочага класа. Мы гораць вітаем палупненне нашых партыйных радоў і выказваем шчырую ўпэўненасць у тым, што малодшы камуністы поплеч са старэйшымі таварышамі будуць заўсёды наперадзе, аддадуць усё свае веда, сілы і здольнасці барацьбе за інтарэсы і шчасце нашага народа. (Апладысканты).

Вялікая ідэя Камуністычнай партыі, рабочага класа акрыляюць нашу змену — моладзь, кіруючы яе на вялікіх справах. Юнацтва нашай рэспублікі песна самкінуць радзімі заўсёды ідзе за партыяй. Выхаваныя ў марксісцка-ленінскім духу юнакі і дзяўчаты, намасольны і камасольны праславілі Савецкую Радзіму на палых бітвах, у барацьбе за веда, у гарачым кіпені працоўных буднаў. Сёння малодшае пакаленне, намасоль Беларусі знаходзіцца на прадчым кроку барацьбы за пабудову камунізму. Мы высока цэнім заслугі моладзі, якая разам са сваімі бацькамі і старэйшымі братамі натхніла і самаадданна працуе, авалодвае сучаснай тэхнікай, штурмуе вышні навуку.

Камасоль — рэзерву партыі, масавая арганізацыя палглыбляе належыць адказна і ганарова ролю. Ад сённяшніх палглыбляе і камасольнаў будзе залежаць заўтрашні лёс рэспублікі. Партыя робіць усё для таго, каб нашы юнакі і дзяўчаты былі дастойнымі прадзюжальнікамі справы Кастрычніка. Мы глыбока ўпэўнены, што моладзь Савецкай Беларусі ў адзіным страі з усімі юнымі патрыятамі краіны памножыць славу сацыялістычнай Радзімы, будзе высока песці і захоўваць у чысціні перамаганосны сілг вялікага Леніна. (Апладысканты).

Марксістаў-ленінцаў заўсёды вызначала высокае пачуццё партыйнасці — палглыбная пераканаанасць у справядлівасці вялікай рэвалюцыйнай справы, прычыновасць і шчырасць у абароне інтарэсаў працоўных, заваёў сацыялізму. Быў час, калі ваўчыннай партыйнасцю, як рыса характару, як характэрная ўласцівасць думкі і дзеяння, з'яўлялася здабытак толькі перадавой часткі рабочага класа. У выніку велізарнай арганізатарскай і палітычнай работы, праведзенай камуністамі за гадзі Савецкай улады, ажыццяўленае буйнейшы сацыяльна-эканамічны пераўтварэнняў, якія змянілі не толькі прыроду грамадскіх адносін, але і свядомасць мільянаў людзей, камуністычная партыйнасць усталявалася ў якасці духоўнай асновы ўсяго нашага грамадства. Яна стала вышэйшай рысай характару, думак і дзеянняў працоўнай годра і вёскі, прадстаўнікоў усіх класаў і сацыяльных груп, усіх нацыянальнасцей і народнасцей Савецкай краіны.

Камуністычная партыя Беларусі ўнесла свой уклад ва ўсталяванне гэтага высокага духу партыйнасці. Беларускі народ безапаважна надтрымаў палітычны партыі, яе мерапрыемстваў, якія выражаюць карысны інтарэсы працоўных, пераканаўча даказаў, што справа камуністаў — яго кроўная справа. Мы ганарымся адзінасцем партыі і народа, даражым нашым пачуццём партыйнасці, якое ўзімае на вялікіх справах усіх савецкіх людзей — будучыню новага свету.

Нашы класавыя ворагі не раз спрабавалі пахіснуць ідэйны, духоўны асновы сацыялізму. Але заўсёды гэтыя спробы заканчваліся ганебным паражэннем, развіталіся ад рэвалюцыйнае пільнасці і стойкасці нашых людзей. Камуністы, усё працоўныя Беларусі разумеюць, што ў ідэяльных умовах жорсткай ідэалагічнай барацьбы на савецкай ароне няма і не можа быць сіл «нейтральных». Ідэя камуністычнай партыйнасці — гэта партыйнасць, усталяванне высякародных ідэалаў марксісцка-ленінскага грамадства, у чалавечых адносінах, у свядомасці і сэрцах людзей. Гэта — самапрацямавая барацьба супраць варварскага капіталізму, за ўсталяванне на зямлі самага справядлівага грамадскага ладу — камунізму. Гэта — самаадданая абарона заваёў сацыялізму ад любых замахаў з боку імперыялізму, нацыяналістычных і рэвізійніцкіх